

På Java: I tröglorisens spår

Lina Fransson

Jag åkte till Indonesien för att få möjligheten att studera en nattlevande primat, Javas egen tröglori (*Nycticebus javanicus*). Den lever i bergstrakterna på västra Java där öns sista skogspartier hittas, och jag begav mig till bergsbyn Cipaganti, som ligger vid foten av berget Mount Putang. Cipaganti har omkring 3000 invånare varav många utnyttjar bergslandskapet för sina olika trädgårdar (en livsviktig inkomstkälla för många). Därför är själva området där tröglorin lever en blandning mellan odlings- och skogslandskap. I Cipaganti finns också en etablerad tröglori-forskning som drivs av organisationen Little fireface project (LFP).

Tillsammans med LFP fick jag följa i tröglorins spår för att ta reda på mer om dess miljöval och rörelsemönster. Syftet var också att ta reda på om Javas trögloris påverkas av att leva i ett landskap i förändring, som till stor del är påverkat och dominerat av människor. Jag ville också undersöka vilka faktorer i landskapet som påverkar trögloris "vägval". Det vill säga, vad i landskapet som gör att de väljer att förflytta sig till en viss plats och inte till en annan.

Eftersom trögloris är aktiva under natten följde vi deras väg mellan träden från sovplats till sovplats. Djuren är försedda med sändare och hittades med hjälp av radioutrustning i skymningen innan de vaknade för natten. Varje timme markerade vi sedan vår trögloris position. Sedan återvände vi till dessa olika positioner under dagtid för att inventera olika faktorer som kan påverka tröglorins vägval, till exempel olika trädarter som ger olika föda, eller spår av mänsklig påverkan såsom förekomsten av fält eller vägar. Även slumpvalda kontrollplatser undersöktes för att kunna jämföra om det fanns skillnader mellan den plats som tröglorin befann sig på och det övriga landskapet.

Det visade sig att trögloris är påverkade i sitt rörelsemönster av odlingslandskapet och att de undviker områden med en alltför stor yta som är täckt av fält. Tröglorin är välanpassad för ett liv i träden så de undviker gärna att gå ner på marken om det inte är absolut nödvändigt. Troligen är det bristen på träd ifälten som gör att dessa områden undviks. Därför är de rader av träd som finns i utkanten av fält samt de utspridda skogspartier som finns kvar extremt viktiga för att tröglorin ska kunna fortsätta att leva sitt liv bland träden. Det gör också att de kunnat anpassa sig och överleva i detta landskap. Träden är också viktiga för att det är där tröglorin hittar sin föda som består av kåda, nektar och insekter. Min slutsats är att tröglorin delvis har anpassat sig till sin förändrade miljö genom att använda sig av olika fält för att ta sig fram eller hitta föda. Men för att överleva på lång sikt krävs att deras naturliga miljö åtminstone delvis finns kvar. Det är viktigt att fokusera bevarandearbetet så att tröglorin och den lokala befolkningen ska kunna leva tillsammans i detta unika landskap.

Degree project in Biology, Master of Science (2 years), 2018

Examensarbete i biologi 45 hp till masterexamen, Uppsala universitet, 2018

Biology Education Center and Department of Ecology and Genetics/ Animal Ecology, in cooperation with the Little Fireface Project

Supervisors: Frank Johansson and Marie Sigaud